

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 15 Ekim 2024
Sayı: 836

10/1912

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde sıkça tanık olunur hale gelen genç yaştaki erkeklerin saldırı ve cinayetleri ile artan şiddet toplumsal düzeni ve sosyal barışı tehdit eder bir boyuta ulaşmıştır. Çok katmanlı bir sorun olan suça bulaşan gençler ve artan şiddete dair bir araştırma komisyonu kurularak bu artışın nedenleri ile Adalet, İçişleri, Milli Eğitim, Sağlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Aile ve Sosyal Hizmetler bakanlıklarının suç ve gençlere yönelik uygulama ve çalışmalarındaki eksiklerin belirlenmesi; uygulanan hükümet politikalarındaki yanlışların ve yetersizliklerin tespit edilmesi ve çözüm yollarının ortaya konularak gereken adımların atılabilmesi için Anayasa'nın 98'inci, TBMM İktüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat EMİR
Ankara Milletvekili
Grup Başkanvekili

Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Ali Mahir BAŞARIR
Mersin Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemizde sıkça tanık olunur hale gelen artan şiddet ve genç yaştaki erkeklerin saldırı ve cinayetleri toplumsal düzeni ve sosyal barışı tehdit eder bir boyuta ulaşmıştır. Bir yıldır planladığı cinayeti geçtiğimiz günlerde gerçekleştiren 19 yaşındaki Semih Çelik, iki genç kadını canice öldürmüştür. Geçen haftalarda uyuşturucu ticareti, yaralama, cinsel taciz, çocuğa istismar, yağma, gasp gibi suçlardan 26 ayrı dosyası olan 19 yaşındaki Yunus Emre Geçti, polis memuru Şeyda Yılmaz'ı şehit etmiştir. Yine tehdit, kasten yaralama gibi 6 ayrı suç dosyası olan 17 yaşındaki Erdoğan Özdemir, kurye Ata Emre Akman'ı 25 yerinden bıçaklayarak öldürmüştür. Uyuşturucu satışı, kasten yaralama, hırsızlık, tehdit, yağma gibi 32 ayrı suç kaydı olan 20 yaşındaki Muhammet Berke Çorak ise polis memuru Cihat Ermiş'i şehit etmiştir.

Genç yaştaki bu kişilerin bulaştıkları suçlar ve ölümle sonuçlanan saldırıları görmezden gelinemez bir hal almıştır. Resmi veriler, şiddet suçlarına karışan gençlerin sayısında artış olduğunu ortaya koymaktadır. TÜİK verilerine göre, 15-24 yaş aralığındaki gençler özellikle fiziksel saldırı, yaralama ve cinayet gibi şiddet suçlarında yoğun olarak yer almaktadır. Cinsel suçlar, hırsızlık, tehdit ve uyuşturucu alıp satmak ise şiddet suçlarını takip etmektedir. Bu yaş grubunda suça karışan gençlerin çoğunluğu erkek olup, şiddet suçları ile bağlantılı olarak suç işleme oranları, toplam genç nüfus içinde önemli bir paya sahiptir. Adli istatistiklere göre, Türkiye'deki cezaevlerinde şiddet suçlarından hükümlü bulunan gençlerin büyük bir kısmı 18-24 yaş aralığındadır. 2023 yılı itibarıyla bu yaş grubunda yaklaşık 35 bin genç, hüküm giymiştir. Özellikle 18-29 yaş grubundaki erkekler arasında, kadına yönelik şiddet vakalarında artış gözlemlendiği, suç işleyenlerin büyük bir kısmının da bu yaş grubundaki partnerlerine yönelik şiddet uyguladığı görülmektedir.

Öte yandan sosyoekonomik durum ve eğitim düzeyi, gençlerin şiddet suçlarına karışma olasılığını artıran önemli faktörler olarak gösterilmektedir. Eğitim sisteminden erken ayrılan ve düşük eğitim seviyesine sahip gençlerin şiddet suçlarına daha sık karıştığı, erken okul terk oranı ve işsizliğin, özellikle şiddet eğilimlerini artıran unsurlar arasında yer aldığı uzmanlar tarafından ifade edilmektedir. Ruh sağlığı sorunlarının da şiddet suçlarında önemli bir rol oynadığı, gençler arasında yaygın olan depresyon, anksiyete ve travma sonrası stres bozukluğu gibi psikolojik rahatsızlıkların, şiddet davranışlarının tetikleyicisi olabileceği çeşitli çalışmalarla ortaya konulmuştur. Özellikle büyük şehirlerde ve sosyoekonomik olarak dezavantajlı bölgelerde, suç örgütleri ve çetelerin de gençleri cezbettği görülmektedir. Gençlerin bu örgütlere katılmasının temel sebepleri olarak ise ekonomik fırsat yetersizliği,

eğitim sistemindeki sorunlar ve sosyal destek mekanizmalarındaki eksiklik gösterilmektedir. Yine uzmanların ifadesiyle işsizlik, ekonomik krizler, sosyal adaletsizlikler ve politik belirsizlikler gençlerde gelecek kaygısını artırmakta ve suça eğilimi tetiklemektedir. Hükümet politikalarının gençlere yönelik çözüm odaklı olmaması, gençlere toplumsal hayatta kendilerini yalnız ve çaresiz hissettirdiği de ülkede yaşayan herkesçe bilinmektedir.

Çok katmanlı bir sorun başlığı olan suça bulaşan gençlerle ilgili Sağlık Bakanlığı'nın ruh sağlığı hizmetlerinin kapsamı, erişilebilirliği ve kalitesindeki eksikliklerin suç eğilimleri üzerindeki etkisinin araştırılması; meslek eğitimi, iş gücüne katılım ve nitelikli eğitim fırsatlarına erişimdeki adaletsizlikler incelenmesi; İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün suç örgütleri ile mücadeledeki politikalarının gençler üzerindeki etkilerinin araştırılması; gençlerin iş gücüne entegrasyonu, ekonomik güvenceler ve devlet desteklerinin durumunun incelenmesi; adalet ve güvenlik alanındaki yetersiz politikaların giderilmesi için gerekli uygulamaların belirlenmesi; yönetsel hataların bu konudaki rolü derinlemesine araştırılmalıdır.

Bu bağlamda bir araştırma komisyonu kurularak suça bulaşan gençlerin sayısındaki artışın nedenleri ile artan şiddete dair Adalet, İçişleri, Milli Eğitim, Sağlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Aile ve Sosyal Hizmetler bakanlıklarının suç ve gençlere yönelik uygulama ve çalışmalarındaki eksiklerin belirlenmesi; uygulanan hükümet politikalarındaki yanlışların ve yetersizliklerin tespit edilmesi ve çözüm yollarının ortaya konularak gereken adımların atılabilmesi için Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

